

ער בי

בראותו ביום 22.9.1955 אוטובוס אשד בכביש חיפה-צפת מותקף ממארב מרצחים ליד מירון. ה- עמיד בהכרה צלולה את משאיתו כמגן מול אש ה- אורבים. בחרפו את נפשו מעל לצו התפקיד ומעבר לתביעת החובה. בהתאם לסעיף 1 לתקנון המופת.

יש לא היה מביט פעמיים על רב הורץ אילו פגשו במקרה ברחוב. נמוך, ממושף קף, רזה ובעל שיער כהיר שזור שביה, הוא סמל חיצוני לאורח הקטן, עלום-השם, העובד מפרנס את משפחתו ואינו מתערב בענייני הזולת. בשבתו מאחורי ההגה הגדול של משאית הידול הכבודה, הריהו הטיפוס המושלם של נהג מקצועי שיוכל שנים משטרע אחרי על פני הכבישים. טרמפיסט היה מקל אותו בהיסח הדעת אילו סרב לאספו. אך מבעד לחיצוניות השקטה של ליד גרמניה בן ה-46 קיים איש מופת. בעת המארב הרצחני על אוטובוס אשד ליד מירון, היה רב הורץ נהג המשאית 6359 שנוצרה בין האוטובוס לבין הרוצחים, ספגה את כדורי האורבים שנועדו לפגוע בנוסעים.

בשיירה לירושלים

רבים מבני דורו התחשל רב הורץ בבית ספר הדמים של ארץ-ישראל: צליפות, מארעות, מלחמה. שריקת כדורים לא היתה מגנייה חדשה באוזניו. תמיד נשמעה כשיריו לופתות הגה של משאית. באפריל 1948, שעה שמלחמת הכנופיות הגיעה לשיאה, נסע הורץ חזרה לחיפה, עם מטען של בירה מראשון-לציון. ליד פתח תקוה עצרה אותו חוליית משטרה צבאית. "צריכים את המכונית שלך לגיבוי" הודיע לו המ"צ, "ואותך גם כן." הגיב: נסיעה ב" שיירה לירושלים. מקום אירגון השיירה היה במחנה בילו הישן, ליד החובות. שם צורפו למכוניתו של רב כמה חיילים ומקומה נקבע בסוף השיירה. יומיים לפני כן עברה השיירה ה- גדולה של חיבצע נחשון לירושלים, דרך כביש הטרון, ללא כל תללה. היו תקוות כי גם הפעם לא יעזו הערבים לתקוף את נחשון-הגללים הענק שינסה לפרוץ את המצור על ירושלים.

חייל נהרג בתא

התקוות נהבדו. ליד שער הגיא פתחו ה- ערבים באש. משני מורדות ההרים ה- חללים המטירו האורבים אש קטלנית על המכוניות ומגיניהן. עד היום מחלדים שלדי הכרול לצדי הכביש לירושלים. חוד השיירה הצליח לעבור. רב עצר את מכוניתו, קפץ לתעלה עם חיילי הליווי, הקים יחד אתם קיר מגן ארעי. מעליהם יכלו לר- אות את הערבים שירו כמעט ללא מחסה. לפתע, שיכורי-נצחון, החלו הערבים מדלגים במדרון כדי להנחית את מכת-המוות ליושבי המכוניות התקועות ולא לה שיקפצו לתע- לות. הם הניפו רובים וסכינים, יללו בקולות אימים. רב החליט לשוב למכוניתו, לעבור את מסך האש שנפרש על הכביש. מספר רב: "ראיתי את הערבים יורדים אלינו. אמרתי לחברה: אני ממשקל עם ה- מכונית. אם אקבל כדור - מילא! אבל לא

אמות כאן מסכין, כמו עכבר!" אחד החיילים נכנס אחרו לתא. רב התניע את המכונית חסרת המגן והשריון, התקדם במעלה הכביש העקלתון. מכל עבר ירו הערבים. רב שמע אנחה קלה לידו, הביט לצדו: כדור שחדר דרך גג התא מחץ את גלגלת החייל. רב קימץ את אגרופיו סביב ההגה והמשיך לנסוע.

היכרותו השניה של רב הורץ עם כדורי צל- פים היתה ממושכת יותר. הוא הוביל מים בקביעות מנהריה לקיבוץ יחיעם. הערבים נהגו לארוב לו בדרך הקשה, צלפו עליו לא פעם. אולם עתה נסע הורץ במשורייק, הכדורים פגעו בפלדה העבה, הוחזרו תוך "פניג!" חד.

משם, באותו חוסר התרגשות, עבר לחזית הדרום, הוביל נשק ותחמושת למשלטים סביב כיס-פלוגיה. לזמזום הכדורים נוספה עתה שריקתם העבה של פגזי תותחים מצ- ריים. אך רב הורץ המשיך לאחוז בהגה, להביא את מטעניו לתעודת.

*** * ***

הוא לא ברח

בוקר ההתקפה על האוטובוס הוביל הורץ מטען זיפויף לקרית-שמונה שבי גליל המזרחי. לעת ערב חזר משם כשמאחוריו משאית ריקה שנייה של סולל-בונה. בשבע בערב בדיוק הגיע למירון. כ-300 מטר אחריו נסעה המכונית השניה.

באותו רגע נודעו הורץ. במורד הכביש, מרחק 200 מטר, עמד אוטובוס של אשד. מצד שמאל של הכביש, במקום בו נמצא אותו רגע הורץ, יצאו שניי אש-מקלע ב- כוון לאוטובוס. "כאן הולך, ברוך-גדול..." סיגן הורץ לעצמו. בינו לבין האוטובוס היה סיבוב קל. אילו רצה, יכול היה בהחלט לה- עבור מצד ימינו של האוטובוס המיתקף, או לנסוע חזרה בכביש, להסתלק ממלכות המחלת.

במקום זה, הסיע הורץ בדעה צלולה את משאיתו הכבודה הישר בין היורים לבין מטרם. כשנגע מגן מכוניתו בטמכו של האוטובוס עצר הורץ את המשאית. פעול- תו האינסטינקטיבית בוצעה תוך שניות. ל- אוטובוס חסר-היגיע ניתן מחסה מפני כדורי המרצחים.

*** * ***

"אני יהודי"

ורץ זינק מיד מבעד לדלת השמאלית, צווח לעבר נהג המשאית השניה שהגיעה למעלה הכביש: "תחזור! תחזור! קרא לעזרה!" המשאית הסתלקה אחרנית למר- רון.

ליד הורץ ישב בתא המשאית מנהל עבר- דה מקרית-שמונה בשם סוסניק. כאשר נעצ- רה המכונית קפץ הלה החוצה ותוך הימומו עקף את המשאית מאחור, נכנס לקח האש הערבית. הוא נפצע ברגלו, הצליח להורדר אל המעקה שלצד הכביש.

הורץ ניגש לאוטובוס, לא יכול היה לה- עבור דרך הדלת הקדמית. גויתה של נוסעת (מלכה גרנות) חסמה את הדרך. הוא ניגש לכניסה האחורית, אך הנוסעים חשבוהו כנראה לערבי, דחפו את הדלת ככל כוחם. "אני יהודי! אני יהודי!" קרא להם. "אל תבהלו!" תחת מחסה משאיתו, הוציא הורץ את הנוסעים הכריאים והפצועים מתוך ה- אוטובוס.

הם יצאו החוצה, הסתתרו ליד המעקה. שם שכב גם נהג האוטובוס, שהצליח לעצור.

מול המוות, העמיד הורץ את משאיתו בין אש האורבים. לבין האוטובוס (למטה). מאותו רגע פגעו כל קליעי הרוצחים בגוף המשאית ובצורה זו ניצלו ממוות בטוח שאר יושבי האו- טובוס שלא נפגעו בשניות הראשונות של ההתקפה. הצילום מראה בברור את הצד הימני של הכביש, בו יכול היה הורץ לעבור בנקל את האוטובוס בלי שיצטרך לעצור על ידו.

את מכוניתו, לאחר שנפצע, סיכן את חייו בצאתו להגות אבן מתחת לגלגל האחורי שעמד מרחק 30 סנטימטר מסף הכביש. ל- מטה התעמקה התהום אשר אליה קיפו ה- ערבים כי ירדדו האוטובוס.

כבוא הורץ אליו מלמל נהג האוטובוס לפני שהתעלף: "האבן... ראה אם האבן במקומה."

*** * ***

בניגוד לחוקי ההגיון

משך כל אותו זמן נמשכה האש. אולם עתה פגעה רק בחלק העליון של האוטו- בוס. הכדורים הנמוכים יותר נתקלו בגוף ה- משאית. לפתע הגיחה דמות מתוך החשכה. היה זה אחד המתקיפים. הוא הטיל כריצה שני רימומים: אחד אל המשאית, השני אל תוך האוטובוס. היה זה סוף ההתקפה. כע- בור דקות אחדות הגיעה עזרה.

מתוך 11 נוסעי האוטובוס נהרגו שנים. השאר יצאו חיים, בניגוד לכל חוקי ההגיון, כשם שמעשה הגבורה של רב הורץ נעשה אף הוא בניגוד לכל חוקי ההגיון ואינסטינקט הקיום העצמי.

אשתו לא ידעה על מעשה בעלה. חברו לעבודה של רב הורץ הודיע לה רק כי בעלה נאלץ ללון מחוץ לבית, בגלל תקלה מכנית. רק למחרת, בקראה את סיפור הגבורה שפרסמו העיתונים על מעשה בעלה, הבינה מה היה טיבה של התקלה שסיפרו לה עליה.